

- ◆ Period otplate: Garancije se odobravaju na period od max 8 godina.
- ◆ MSP ili preduzetnik, može imati više od jedne garancije, ali zbir garancija ne može iznositi više od 2,000,000€. Ukoliko je već odobren ovaj maksimalni iznos garancija, ne može više biti odobren kredit koji je pokriven garancijom IRF-a.
- ◆ Naknada za garanciju: biće jednaka visini kamatne stope od 2% na godišnjem nivou, obračunavaće se mjesečno na ostatak glavnice kredita.
- ◆ Grace period - u skladu sa uslovima kredita kojeg odobri poslovna banka, max do 2 godine.

Napomena: Sredstva obezbjeđenja koja poslovne banke uzimaju u vezi kredita, uvijek se odnose na cijeli kredit, a ne samo na dio koji je pokriven garancijom.

4. KO NEMA PRAVO DA APLICIRA ZA GARANCIJU IRF-a

Garancije **neće** biti izdate za bilo koju od sljedećih namjena:

- ◆ Krediti odobreni za finansiranje postojećih kreditnih portfolija poslovnih banaka ili za obnavljanje ili produženje u vezi sa istim.
- ◆ Krediti čiji uslovi nijesu u skladu sa generalno prihvaćenim pravilima kreditiranja.
- ◆ Proizvodnja i prodaja vojne opreme ili usluga.
- ◆ Učešće u projektima kojima se krše međunarodno priznata prava radnika, uključujući bezbjednost na radu, pravila i procedure u Crnoj Gori.
- ◆ Bilo koja aktivnost koja se smatra nezakonitom ili štetnom po okolinu i opasnom za ljudsko zdravlje:
 - Igre na sreću;
 - Duvan;
 - Alkoholna pića.
- ◆ Bankarstvo i osiguranje.
- ◆ Trgovina.
- ◆ Građevinarstvo.
- ◆ Trgovina valutama i hartijama od vrijednosti.
- ◆ Nemoralne i nelegalne aktivnosti.

5. PREDNOSTI KORIŠĆENJA GARANCIJE IRF-a

Benefiti od kreditno - garantne šeme za - **MSP/ preduzetnike**, ogledaju se u:

- ◆ Pristup finansijama će biti značajno unaprijeđen.
- ◆ Jaz između nemogućnosti MSP i preduzetnika da obezbijedi dovoljan iznos kolaterala i zahtjeva banaka za određenim kolateralom biće premošćen.
- ◆ Smanjenje nezaposlenosti otvaranjem novih radnih mjesta.

Benefiti od kreditno - garantne šeme za **poslovne banke** ogledaju se u:

- ◆ Veći obim posla i prihoda od finansiranja sektora MSP.
- ◆ Unapređenje poslovnih šansi treba da vodi ka rastućoj i konkurentnijoj poslovnoj banci na tržištu u Crnoj Gori.
- ◆ Manja rezervisanja.

“Ova publikacija je nastala uz pomoć Evropske unije. Publikacija ne sadrži formalno saopštenje i ne predstavlja nužno službeni stav Evropske unije.”

KONTAKTI

Investiciono-razvojni fond Crne Gore A.D.

Adresa: Bulevar Revolucije 11, 81000 Podgorica

Tel/Fax: + 382 20 243 - 206

+ 382 20 224 - 570

E-mail: info@irfcg.me

Web: www.irfcg.me

Investment And Development Fund of Montenegro

Address: Bulevar Revolucije 11, 81000 Podgorica

Phone: + 382 20 243 - 206

Fax: + 382 20 224 - 570

E-mail: office@irfcg.me

Web: www.irfcg.me

Garancije IRF - podrška razvoju privatnog biznisa

EUROPEAN UNION
DELEGATION TO MONTENEGRO

Investiciono-razvojni fond
Crne Gore A.D.

“Projekat finansira Evropska unija posredstvom Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori. Projekat implementira Egis Bdpa u saradnji sa Investiciono-razvojnim fondom Crne Gore A.D.”

Djelatnost Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore definisana je kroz odobravanje kredita i izdavanje garancija, pružanje usluga faktoringa, obavljanje poslova vezanih za prodaju kapitala u portfelju Fonda, kao i vršenje ostalih poslova kojima se obezbjeđuje podrška privrednom razvoju Crne Gore.

Razvoj sektora MSP jeste jedan od primarnih ciljeva Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore, koji je sve svoje resurse tokom prethodnih godina usmjerio ka ostvarivanju navedenog cilja. Kreditnom podrškom, a od skora i izdavanjem garancija i pružanjem usluga faktoringa malim i srednjim preduzećima, IRF CG je istima postao strateški partner u biznisu.

Ključni ciljevi koje IRF ostvaruje kroz programe podsticanja sektora MSP su:

- ♦ jačanje konkurentne sposobnosti preduzetnika, malih i srednjih preduzeća;
- ♦ ravnomjeran regionalni razvoj;
- ♦ otvaranje novih radnih mjesta.

Implementiranjem kreditno-garantne šeme koja je rađena u saradnji sa međunarodnom konsultantskom kućom i podržana od strane Evropske Unije, Investiciono-razvojni fond je crnogorskim malim i srednjim preduzećima ponudio još jedan proizvod, odnosno uslugu, kao vid finansijske podrške.

Kreiranjem i implementacijom navedene šeme, stvoren je još jedan mehanizam koji će motivisati banke da povećaju i ubrzaju dinamiku finansiranja malih i srednjih preduzeća.

Investiciono-razvojni fond Crne Gore, kao emitent garancije, u saradnji sa bankama, preuzimaće rizik naplate kredita kvalitetnih MSP kojima nedostaje neophodni kapital/kolateral i time im omogućiti da nesmetano funkcionišu i uredno izvršavaju obaveze prema zajmodavcima.

Cilj programa je:

- ♦ Stimulisanje banaka da povećaju obim svoje kreditne aktivnosti i
- ♦ Omogućavanje investitorima (MSP i preduzetnicima) sa kvalitetnim investicionim projektima, ali bez dovoljno kolaterala da ostvare pravo na kreditna sredstva.

1. KORISNICI GARANCIJA

Kreditno-garantna šema podrazumijeva odobravanje garancija poslovnim bankama za kreditna sredstva odobrena preduzetnicima i malim i srednjim preduzećima u privatnom vlasništvu - novoformirana i već postojeća.

2. PROCEDURA IZDAVANJA GARANCIJA IRF-a

Postupak aplikacije podrazumijeva da preduzeća/preduzetnici apliciraju za kreditna sredstva **direktno kod poslovnih banaka**.

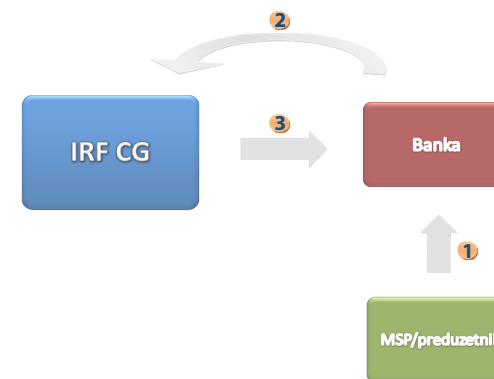
Poslovne banke su odgovorne za sve komercijalne odluke u vezi apliciranja za kredit (uslovi kreditiranja) i prosljeđiće IRF-u samo one kreditne zahtjeve sa izvodljivim projektom kojem nedostaje dovoljno obezbjeđenja, po poslovnoj politici banke.

1. Procedure izdavanja garancije predviđaju da preduzeće aplicira kod poslovne banke dostavljajući dokumentaciju koja je potrebna da se jedan takav aranžman realizuje.

2. Banka procjenjuje opravdanost zahtjeva, te ukoliko procijeni da nedostaje dio kolaterala za kredit prosljeđuje kompletnu dokumentaciju IRF-u sa zahtjevom za izdavanje garancije.

3. Stručna služba IRF-a obrađuje zahtjev i isti prosljeđuje na odlučivanje tijelima IRF-a (Kreditno-garantnom odboru i Odboru direktora) i ukoliko je odluka pozitivna, obavještava poslovnu banku koja sa IRF-om potpisuje adekvatan ugovor za svakog korisnika garancije pojedinačno.

Shema procedure izdavanja garancija IRF-a

3. USLOVI ZA KORIŠĆENJE GARANCIJA

a) Opšti uslovi za korišćenje garancija

Da bi dobilo kredit uz garanciju IRF-a, MSP/preduzetnik **mora**: obavljati komercijalnu aktivnost sa ciljem i namjerom ostvarenja profita, imati kvalitetnu biznis ideju i imati mogućnost povraćaja kredita, shodno procjenama banke i fonda.

- ♦ Potrebno je da ni preduzeće niti njegovi osnivači u ranijem periodu nijesu imali kredit koji nijesu otplatili.
- ♦ Prilikom odobravanja garancija neće biti diskriminacije u pogledu pola, nacionalnosti ili invaliditeta.
- ♦ Ne može se koristiti za podršku povezanim kompanijama ili kompanijama iz iste grupe - garancija može biti korišćena samo za razvoj biznisa aplikanta.
- ♦ Mogu se finansirati različite djelatnosti, a **prioritet** će biti dat:
 - proizvodnim preduzećima,
 - preduzećima iz sjevernog regiona i
 - preduzećima koja zapošljavaju preko 5 novih radnika.

b) Finansijski uslovi za korišćenje garancija

Uslovi pod kojima će se garancije odobravati:

- ♦ Garancije su namijenjene za nova investiciona ulaganja
- ♦ Učešće zajmotražioca u predračunskoj vrijednosti investicije je min 50% za start-up preduzeća i min 30% za MSP koja već posluju
- ♦ Iznos kredita: MSP i preduzetnici mogu dobiti kredit između 20,000€ i 1,000,000€.
- ♦ Garancija ne može prelaziti iznos od 50% glavnice kredita.